

ת"פ 35879/04/16 - מדינת ישראל נגד מחמוד אלחדור

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 35879-04-16 מדינת ישראל נ' אלחדור(עציר)

ת"פ 6743-09-10 מדינת ישראל נ' אלחדור

בפני
בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מחמוד אלחדור (עציר)

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד דולי מזעל

ב"כ הנאשם: עו"ד דוד עמר

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בשני התיקים שבכותרת, בעבירות מרמה ושימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל באמצעותו דבר.

2. בתיק שצורף, ת.פ. 6743-09-10, אשר כתב האישום בו הוגש ראשון מבחינת סדר הזמנים, הורשע הנאשם בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

משנת 2005 היה קשר עסקי בין שמעון אוחנה, יליד 1941 (להלן: "אוחנה"), לבין אביו של הנאשם, במסגרתו הציע האב לאוחנה לרכוש קרקעות שונות בתחומי ירדן, ישראל והאזור. אוחנה שילם לאב תמורת הקרקעות סכום כולל של כ- 500,000 ₪. בשנת 2008 התעורר חשדו של אוחנה כי אביו של הנאשם מרמה אותו וכי אינו רוכש קרקעות תמורת הכסף. אוחנה התעמת עם האב לגבי חשדותיו וניתק עמו את הקשר. בשנת 2008, התקשר הנאשם אל אוחנה, אמר לו כי אביו הוא אדם מושחת ורמאי, והתחייב בפניו כי יעזור לאוחנה לסיים את העסקאות שבהן החל אביו וידאג לרישום הקרקעות על שם אוחנה. מאז אותה שיחה ועד ליום 24.8.10, במועדים רבים, שוחחו הנאשם ואוחנה על רקע אותה התחייבות של הנאשם. בשיחות אלה דרש הנאשם מאוחנה בתואנות שווא סכומי כסף שונים, שנדרשו, כביכול, לצורך השלמת רישום הקרקעות על שמו של אוחנה. כך, בין היתר, טען הנאשם כי על אוחנה להעביר סכומים שונים בכדי לשלם לעובדי לשכת רישום המקרקעין בירדן ולשופטים בירדן, וכן ביקש מאחרים שזהותם אינה ידועה במדויק, להתחזות לבעלי תפקידים ירדניים ולדרוש מאוחנה סכומים שונים על מנת לקדם את רישום המקרקעין על שמו. אוחנה שילם לנאשם את הסכומים שהתבקשו והסתכמו בכ- 500,000 ש"ח. הנאשם לא עשה דבר לצורך מימוש ההתחייבות.

3. בת.פ. 35879-04-16 הורשע הנאשם בכתב אישום מתוקן שכולל שלושה אישומים:

א. על פי האישום הראשון, שבו הורשע הנאשם בריבוי עבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ובמספר עבירות שימוש במסמך מזויף כדי לקבל באמצעותו דבר, בין הנאשם למחמוד עליאן (להלן: "עליאן") וג'וודאת אבו אלהווא (להלן: "ג'וודאת") הייתה היכרות מוקדמת, וכך גם בין הנאשם לבין חאג' רפאע (להלן: "רפאע"). במועד שאינו ידוע במדויק, במהלך שנת 2014, פנה רפאע לג'וודאת וביקש את סיועו באיתור קרקע לרכישה בירושלים. לשם מימוש העסקה נהג רפאע להעביר לידי ג'וודאת כספים בסכומים שונים, שהיוו מקדמה לעסקה. סמוך לחודש נובמבר 2014 גמלה בלבם של ג'וודאת והנאשם החלטה להונות את רפאע ולגרום לו להמשיך לשלם סכומי כסף עבור מימוש העסקה. סמוך למועד זה הציע ג'וודאת לרפאע לקנות קרקע הרשומה בבעלות האגף לנכסי נפקדים ובשל כך לא ניתן למכרה, תוך הצגת מצגים כוזבים הנוגעים לבעלות על הקרקע. לשם הנחת דעתו של רפאע באמיתות העסקה הכוזבת, הנאשם התחזה לאחר, וטען בכזב כי הוא שוכר את אחת הדירות שבמקרקעין, ואף הציג חוזה שכירות מזויף הנחזה להיות חוזה אמיתי בינו לבין בעל הקרקע, טען בפני רפאע כי הוא מקורב לאותו אדם ואף הציג לו מקרקעין במקום כלשהו, שטען כי הם המקרקעין נשוא העסקה, שם הפגיש אותו עם אחרת שהתחזתה כאחותו של הנאשם, המתגוררת אף היא במקרקעין. הנאשם הציג בפני רפאע מסמך רפואי מזויף, לפיו בעל המקרקעין מאושפז בבית חולים בירושלים, ובהמשך עליאן אף התחזה בכזב לבעל המקרקעין במפגש בו נכחו הנאשם, ג'וודאת, עליאן ורפאע. במפגש זה עליאן דרש מרפאע סכום של 600,000 דולר להשלמת העסקה. סוכם כי הסכום יועבר בתשלומים. על מנת לחזק את מצג השווא, במהלך חודש פברואר 2015, העביר ג'וודאת לידי רפאע יפוי כח בלתי חוזר מזויף, הנחזה להיות חתום על ידי בעל הקרקע ומאומת על ידי הקונסוליה הירדנית וכן הנאשם וג'וודאת קבעו ארבע פגישות של רפאע עם עליאן בבית החולים, והוא הגיע לפגישות כשהוא יושב על כיסא גלגלים ומתחזה כבעל הקרקע. על בסיס מצגי השווא העביר רפאע מעת לעת לידי ג'וודאת תשלומים בסכומים שונים של למעלה מ- 200,000 ₪. ביום 22.10.15 נפטר ג'וודאת. עם מותו, סיכם הנאשם עם רפאע כי העסקה תמשיך להתבצע דרכו. רפאע, אשר פיתח אמון בנאשם לאור מצגי השווא, הסכים כי לאחר כל תשלום לטובת העסקה הכוזבת, יסתפק בשיחת טלפון מהבעלים חלף העברות קבלות על התשלום, כפי שנהגו עד לאותו שלב. על יסוד סיכום זה, העביר רפאע לנאשם סך של כ- 150,000 ₪ נוספים לצורך השלמת העסקה הכוזבת.

ב. באישום השני הורשע הנאשם בעבירה של קבלת דבר במרמה. במהלך שנת 2015 הציע ג'וודאת לרפאע לרכוש קרקע נוספת. לצורך קידום העסקה הפגישו הנאשם וג'וודאת בין רפאע לבין אישה שזהותה אינה ידועה, אשר התחזתה כבעלת הקרקע. במסגרת משא ומתן שנערך, האישה דרשה סכום של 350,000 דולר עבור הקרקע. רפאע, שטען כי אין בידו סכום כזה, סירב לעסקה. כעבור מספר ימים פנה הנאשם לרפאע והודיע לו בכזב כי האישה חולה וכי היא זקוקה לסכום כסף מייד

עבור הטיפולים. הנאשם ביקש מרפאע כי יעביר לידו כהלוואה סכום כסף שישמש לכיסוי ההוצאות הרפואיות ואשר יוחזר לו מכספי מכירת הקרקע בעתיד. לשם חיזוק מצג השווא הציג לו הנאשם אישור מזויף מטעם הכנסייה הבפטיסטית בירושלים, לפיו בעלת הקרקע מתגוררת במנזר השייך לכנסייה משנת 2008. על סמך האישור המזויף העביר רפאע לידי הנאשם סך של כ- 28,000 ₪ לטובת ההוצאות הרפואיות של בעלת הקרקע כהלוואה. כעבור מספר שבועות התקשר הנאשם לרפאע וביקש ממנו להגיע לפגישה במשרד עורך דין במטרה למכור את הקרקע. רפאע, אשר חפץ במכירת הדירה על מנת שתיפרע ההלוואה, הגיע יחד עם קונה פוטנציאלי. במהלך הפגישה ניסה מאן דהוא שזהותו אינה ידועה לצלם את האישה, וכתוצאה מכך היא עזבה את המשרד והעסקה לא התממשה. כספי ההלוואה לא הוחזרו לרפאע.

ג. באישום השלישי הורשע הנאשם במספר עבירות קבלת דבר במרמה ומספר עבירות שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל באמצעותו דבר. אישום זה מתייחס לאוחנה, המתלונן בכתב האישום שצורף, שהיה עד תביעה באותו התיק. במהלך ניהול התיק פנה הנאשם לאוחנה והציע כי יחזיר לו את הסכום שנטל ממנו במרמה וזאת כדי לשפר את מצבו בהליך הפלילי. הנאשם הבטיח לאוחנה בכזב שסכום הכסף יוחזר לו על ידי העברת זכויות במקרקעין בשווי 500,000 ₪. ביום 22.10.14 פגש הנאשם את אוחנה במשרד הנוטריון עו"ד איליה צ'רקנסקי והציג בפני השניים חמישה "פוי" כח נוטריוניים בלתי חוזרים ומזויפים, שיפו, כביכול, את כוחו ביחס למספר נכסים. בהמשך ביקש את עזרתו של עליאן להציג מצג שווא לאוחנה, במסגרתו טענו הנאשם ועליאן, כי האחרון חייב לנאשם כספים, אשר ישולמו באמצעות העברת זכויות בקרקע שבבעלותו. הנאשם הבטיח לאוחנה כי ימחה לו את הזכויות בקרקע וזאת בידיעה כי מדובר בקרקע שבבעלות עליאן וקיים לגביה סכסוך ירושה, ומשכך אינה ניתנת למכירה או העברה. לשם חיזוק מצג השווא, ביום 1.2.16 נפגשו הנאשם, עליאן ואוחנה במשרד עו"ד, ובהנחייתו מילאו בקשה לרישום הערת אזהרה בקרקע בהסכמת הצדדים, זאת הגם שהנאשם ועליאן ידעו כי לא ניתן לרשום הערת אזהרה כאמור.

4. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי הנאשם יודה ויורשע בעבירות שיוחסו לו בשני התיקים, וכי המאשימה תגביל את עצמה לעונש מאסר בן חמש שנים, מאסר מותנה ופיצוי לנפגעי העבירה. ההגנה תהיה חופשית בטיעוניה לעונש.

5. ב"כ המאשימה הדגישה בטיעוניה כי מדובר במעשי מרמה מתמשכים, מתוכננים ומתוחכמים, שבוצעו בעזרת אנשים נוספים, תוך ניצול תמימותם של המתלוננים ואשר התקבלו באמצעותם סכומי כסף גבוהים. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין ארבע לשבע שנות מאסר, ולגזור על הנאשם עונש של חמש שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי לנפגעי העבירה.

6. הוגשה הצהרת נפגע עבירה על ידי אוחנה, בה נטען כי העביר לנאשם סכומי כסף גדולים אותם לווה לצורך העסקאות מאנשים אחרים שסמכו עליו בשל מעמדו כרב בקהילה. ההלוואות שנטל סיבכו אותו בחובות שהביאוהו

לכדי פשיטת רגל. לדבריו, לקשר עם הנאשם קדם הקשר עם אביו של הנאשם לצורך רכישת קרקעות במקומות שונים בירושלים. אוחנה תיאר כי הסתיר קשר זה מבני משפחתו ומעורך הדין שייצג אותו, מחשש שיתנגדו לקשר עם אדם ממוצא ערבי. הנאשם נכנס לתמונה לאחר שאוחנה נוכח לדעת שאף אחת מהעסקאות שביצע עם אביו של הנאשם לא הניבה רישום מקרקעין על שמו. הוא היה במצב נפשי קשה, מאוכזב מהקשר עם אביו של הנאשם, והיאוש שאחז בו היה קרקע פוריייה למעשיו של הנאשם, אשר דיבר באוזניו בגנות אביו. כשנודע לבני משפחתו על היקף ההלוואות שנטל, נוצר נתק בינו לבין אשתו, הוא נאלץ לעזוב את הבית ועבר לגור בבית כנסת, על כל הקשיים שנלוו לכך. על רקע הקשיים בהם היה נתון ניסה בכל כוחו להיחלץ מהתסבוכת הכלכלית שנקלע אליה, ובשל כך התפתה להאמין להבטחותיו של הנאשם שיעביר על שמו נכסים. מחמת רצונו שהעסקאות תתממשה, סירב אף לקבל את דברי בנו, שהעלה חשד כי מדובר בדברי כזב ובמעשי מרמה והתחזות של הנאשם. אוחנה תיאר כי בעקבות הדברים התגרש מאשתו ונאלץ אף לעזוב את העיר חיפה בה התגורר, מחמת הבושה. אוחנה תיאר כי גם כאשר התקיים מקצבה של הביטוח הלאומי בלבד, נהג להעביר לנאשם חלק מהכספים.

7. ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בעובדה כי הנאשם היה עצור במשך 11 חודשים ברשות הפלסטינית בשל חשד למכירת קרקעות ליהודים במסגרת התיק שעליו נותן את הדין כעת. עוד ביקש ב"כ הנאשם לקבוע מתחם עונש הולם אחד בגין כל העבירות שבהן הורשע הנאשם, והדגיש כי חלקו של הנאשם כמתואר באישומים 1 ו- 2 היה חלק משני ביחס לחלקו של ג'וודאט, אשר הלך בינתיים לעולמו. עוד נטען כי בשל כך שהמעשים בוצעו ביחד עם ג'וודאט, סכומי המרמה נופלים מאלה המצוינים בכתב האישום. ביחס לכתב האישום שצורף, נטען כי הדמות המרכזית באירועים היא אביו של הנאשם, אשר לא נחקר על ידי משטרת ישראל בשל מחדליה, שכן מדובר בתושב ישראל המתגורר בירושלים, וכי מעשיו של הנאשם היו רק ניסיון לתקן את מעשיו של האב. הסנגור הדגיש עוד את נסיבותיו האישיות של הנאשם, אשר נמלט מהרשות הפלסטינית מחשש לחייו ונטש שם את משפחתו, אשתו וילדיו, אותם לא ראה מאז. ב"כ הנאשם ביקש להסתפק בהטלת עונש של 18 חודשי מאסר בפועל. ב"כ הנאשם הגיש מסמכים המלמדים על מעצרו של הנאשם ברשות הפלסטינית, את החלטות ועדת המאוימים שדחתה את בקשותיו של הנאשם להעניק לו מעמד בישראל בשל היותו מאויים ברשות הפלסטינית וכן הגיש קבלה, לפיה הנאשם החזיר לאוחנה סך של 250,000 ₪ ועליה חתימתו של אוחנה.

8. הנאשם בדברו האחרון סייג תחילה את הודאתו ביחס לאישומים 1 ו- 2, אך בהמשך שב וקיבל עליהם אחריות, וטען כי עשה טעות. הנאשם ביקש להתחשב במעצרו ברשות הפלסטינית וטען כי הבין שעשה טעות ואינו מתכוון לחזור עליה. הנאשם פנה לאוחנה שנכח בדיון וביקש את סליחתו, וכן אמר כי בכוונתו להחזיר לו כספים נוספים מעבר לכספים שהשיב. בנוסף טען הנאשם כי החזיר לאוחנה סכום העולה על 250,000 ₪.

קביעת מתחם העונש ההולם

9. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות על ידי הנאשם הם שמירה על הקניין והצורך להבטיח ביצוע עסקאות במקרקעין תוך גילוי מידע אמיתי לצדדים לעסקה. קיום עסקאות בשוק שבו מעשי מרמה שכיחים מייקר את מחירן של העסקאות בשל עלויות הבדיקה הנוספות הנדרשות.

10. הנסיבות המרכזיות שיש לשקול במסגרת בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים הן ההיקף הכספי הגדול של

המרמה והנזק הכלכלי המשמעותי שנגרם לקורבנות, העובדה כי מדובר בעבירות שבוצעו בתחום רב, תוך יצירת מצגי שווא מתמשכים שכללו גיוס "ניצבים" לתפקידים שונים על מנת לבסס ולחזק את המרמה, וכן העובדה כי מצגי השווא הוצגו כלפי קורבנות שונים.

11. סכומי הכסף שקיבל הנאשם במרמה הם סכומים גדולים ומגיעים כדי מאות אלפי שקלים.

בהצהרת נפגע העבירה שערך אוחנה נטען כי סכומי הכסף שקיבל ממנו הנאשם גדולים מאלה המתוארים בכתב האישום. מובן כי המסגרת העובדתית המחייבת היא זו המתוארת בכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון ובכתב האישום שצורף לו (ראו ע"פ 7609/06 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 13.11.08]). מנגד, יש לשקול את הנזקים הנוספים שנגרמו לאוחנה, מעבר לנזקים הכלכליים, כפי שעולים מתוך הצהרת הנפגע, ובכלל זה התפרקות התא המשפחתי שלו, אובדן המסגרות החברתיות וההשפלה הרבה שהיתה מנת חלקו כתוצאה ממעשיו המכוערים של הנאשם, אשר ניצל את האמונה העיוורת שהאמין בו אוחנה.

12. אני מתקשה לקבל את טענת ב"כ הנאשם ביחס לכתב האישום המצורף, לפיה מעשיו של נאשם נועדו רק לתקן את מעשיו של האב, שכן טענה זו סוטה מהסדר הטיעון ומהודאתו של הנאשם במעשי המרמה שביצע.

13. מטעם המתלונן רפאע חאג' לא הוגשה הצהרת נפגע, ואולם היקף הנזק הממוני שנגרם לו בעקבות מעשי המרמה הנמשכים של הנאשם וג'וודאת עולה מתוך עובדות כתב האישום המתוקן ועומד אף הוא על מאות אלפי שקלים.

אין בידי לקבל את טענת ב"כ הנאשם, לפיה ביחס לאישום הראשון מדובר בקבלה במרמה של ₪ 180,000 בלבד, שכן כתב האישום שבו הודה והורשע הנאשם מלמד על כך כי באישום זה קיבל הנאשם במרמה, יחד עם ג'וודאת, סכום של ₪ 350,000. העובדה כי העבירה בוצעה בצוותא לא מבססת בהכרח את המסקנה כי הנאשם קיבל מחצית משלל העבירות, או כי בשלב ראשון הכסף הגיע לידי של ג'וודאת בלבד, ומכל מקום, הדגש הוא על הנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירות, ולא על הסכום שגרף הנאשם לכיסו (ראו סעיף 40ט(4) לחוק העונשין התשל"ז-1977).

14. מתוך עובדות כתב האישום המתוקן עולה, אמנם, כי חלקו של ג'וודאת במעשי המרמה כלפי רפאע הוא חלק חשוב ובלתי מבוטל, ואולם אין בכך כדי לצמצם את חלקו של הנאשם, שהמשיך בביצוע המעשים ואף קיבל לידי סכומי כסף גדולים מאד, גם לאחר מותו של ג'וודאת.

15. בטרם קביעת מתחם העונש ההולם, יש לקבוע האם מעשיו של הנאשם הם בגדר "אירוע" אחד, או שמא מדובר במספר אירועים, שיש לקבוע מתחם עונש הולם נפרד בגין כל אחד מהם. ההלכה הפסוקה קבעה אמות מידה לצורך הכרעה בשאלה זו, המתייחסות לשאלת היותן של העבירות חלק מאותה "תכנית עבריינית" ולקיומה של סמיכות בזמן ובמקום ביניהן. כן ניתן משקל במסגרת זאת למבחן המהותי- מוסרי שמתמקד בנזקים שגרמה התנהגותו של הנאשם לנפגעי העבירות (ראו ע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 29.10.14]; דנ"פ 2999/16 **ערן מזרחי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 22.5.16]). יישום ההלכה למקרה דנן מלמד, כי יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לעבירות שביצע הנאשם במסגרת

אישומים 1 ו-2, אשר בוצעו כלפי רפאע, כחלק מתוכנית עבריינית מתמשכת שנרקמה יחד עם ג'וודאט, ומתחם עונש הולם נפרד לעבירות שביצע הנאשם כלפי אוחנה כמתואר באישום 3 ובכתב האישום שצורף. הקביעה כי מדובר באירועים נפרדים נובעת מהשוני בזהות הקורבנות שנפגעו מן המעשים, קיומה של תכנית עבריינית נפרדת ביחס לכל אחד מהקורבנות, ומפער הזמנים.

16.

בחינת רמת

הענישה שנקבעה בפסיקה בגין עבירות דומות מלמדת כי כאשר מדובר בעבירות מרמה בנסיבות מחמירות שבוצעו בצורה מתוככמת ושיטתית שגרפה לכיסיהם של הנאשמים סכומים של מאות אלפי שקלים, הוטלו עונשי מאסר ממושכים:

ברע"פ 2374/14 **וואשדי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 25.2.15], דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע בסדרה של עבירות מרמה וזיוף המחאות במספר תיקים שצורפו בסכום כולל של כ- 174,000 ₪. הגם שהנאשם עבר הליך שיקומי, הוא נדון ל- 36 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי לקורבנות.

ברע"פ 2224/11 **חזיזה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 22.3.11], דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של נאשמת, אשר הורשעה לפי הודאתה בעבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וזיוף בנסיבות מחמירות, לאחר שהוציאה מקורבנות תמימים כספים בשווי של למעלה מ- 400,000 ₪ ונידונה לעונש של 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי לקורבנות.

בעפ"ג (חיפה) 43352-06-13 **יוסף אברהם נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 28.11.13] הקל בית המשפט המחוזי בעונשו של נאשם שהורשע בעבירות מרמה כלפי תשעה קורבנות שונים מהם קיבל כספים בסכום העולה על 675,000 ₪ לאחר שהבטיח להם בכזב כי ימכור להם כלי רכב שעוקלו על ידי ההוצאה לפועל במחיר זול ממחיר השוק. בית המשפט המחוזי העמיד את עונשו של הנאשם על שבע וחצי שנות מאסר בפועל, והורה כי עונשי מאסר מותנים שהוטלו עליו ירצו חלקם בחופף וחלקם במצטבר לעונש שנגזר. כן נגזרו על הנאשם מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננים.

בעפ"ג (חיפה) 29459-11-13 **חסן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 6.3.14] דחה בית המשפט המחוזי את ערעורי הנאשם והמדינה על עונש מאסר בפועל בן 4 שנים, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי שנגזרו על נאשם אשר קיבל במרמה יחד עם אחר סכום של כ- 759,000 ₪ מקורבנות רבים לאחר שהציג בפניהם מצג שווא כי בבעלותו חברה העוסקת בהשמת כח אדם בחו"ל ובמתן הלוואות חוץ בנקאיות.

בעפ"ג (ירושלים) 536-07-15 **יובל זקן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 23.12.15] נדחה ערעור של נאשם שהורשע בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ועושה של אדם לו הבטיח הבטחות שווא לקבל דיור ציבורי, קיבל ממנו סך של כ- 170,000 ₪ ונגזרו עליו שנתיים מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן.

17. לנוכח האמור לעיל, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם ביחס לכל אחד מהאירועים נע בין שנתיים לשש שנות מאסר בפועל, ולצד עונשים נלווים של מאסר מותנה, קנס ופיצוי לקורבנות.

קנס הוא רכיב בעל משמעות רבה בענישה בגין עבירות שבוצעו ממניע כלכלי. אומר כבר כעת, כי מאחר ומצאתי לגזור את עונשו של הנאשם במסגרת הסדר הטיעון, ומאחר ורכיב עונשי זה לא נכלל בהסדר הטיעון, לא אקבע מתחם עונש

הולם לקנס ואמנע מהטלתו על הנאשם, ואולם הקלה זו שהקלה המאשימה עם הנאשם תובא בחשבון בבחינת מכלול רכיבי העונש.

קביעת העונש המתאים לנאשם

18. הנאשם בן 34, ולחובתו 3 הרשעות קודמות שעניינן הפרת צו שטח צבאי סגור וכניסה לישראל שלא כדין. שקלתי לקולא את העובדה כי הרשעותיו הקודמות של הנאשם אינן משמעותיות ואת הנזק שייגרם לבני משפחתו בעקבות העונשים שיוטלו עליו.

19. לזכותו של הנאשם שקלתי גם את הודאתו שהביאה עמה חסכון בזמן שיפוטי, ואולם לא ניתן להתעלם מההסתייגות בדבריו של הנאשם מקבלת אחריות מלאה על המעשים, ומהתייחסותו לאביו ולג'וואדת כאל האחראים לביצוע העבירות, שהנאשם הובל ונגרר אחריהם. התייחסות זו, לא זו בלבד שאינה עולה בקנה אחד עם המתואר בכתבי האישום, אלא שהיא אף מלמדת על חשש שמא הנאשם לא הפנים עד תום את הפסול שבמעשיו והוא עלול לשוב ולבצעם.

20. הטענה כי הנאשם כבר נשפט וריצה עונש בגין מעשיו נטענה על ידי ב"כ הנאשם שלא במסגרת הטענה הפורמלית של "סיכון כפול" או טענת "כבר נשפטי", שכן, לדבריו, מדובר במעצר ברשות הפלסטינית שאינה ישות ריבונית מוכרת. טענה זו נטענה על מנת שתהווה שיקול להקלה בעונשו של הנאשם. לא ראיתי במעצרו של הנאשם ברשות הפלסטינית בגין חשד למכירת קרקעות ליהודים כנסיבה רלבנטית לעונש שייגזר על הנאשם בתיק זה שבו הוא מואשם במעשים אחרים ובעבירות אחרות שעניינן, מרמה נמשכת וחמורה כלפי מי שהנאשם הציג בפניו מצג שווא של מכר מקרקעין שאינם שייכים לו ואין לו זכויות בהם.

21. כתב האישום בתיק הוגש בהליך מהיר במסגרתו התבקש גם מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים, וזמן לא ארוך לאחר שבוצעו העבירות המתוארות בו. כתב האישום בתיק שצורף הוגש בחודש ספטמבר 2010, אף הוא בהליך מהיר, שכלל בקשה למעצר הנאשם עד תום ההליכים, וזמן לא ארוך לאחר שהושלמה העבירה המתוארת בו. הזמן שחלף מאז הגשת כתב האישום שצורף ועד היום נבע מהתליית ההליכים עקב אי התייצבות הנאשם. על פי המסמכים שהציג הנאשם, הוא היה במעצר ברשות הפלסטינית מיום 6.7.11 עד יום 4.6.12, ואין בכך כדי להצדיק את היעדרותו מהדיונים שקדמו ליום 6.7.11, ואת אי קיום תנאי השחרור שהוטלו עליו לאחר יום 4.6.12. משכך, לא ניתן לזקוף את חלוף הזמן לזכות הנאשם.

22. במסגרת בחינת נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות יש לבחון את מאמצי הנאשם לפצות את הקורבנות בגין הנזק שגרמו העבירות. הנאשם טען כי החזיר כספים לאוחנה, והוגשה מטעם ההגנה כראיה לעונש קבלה מיום 22.8.15 עליה חתם אוחנה, ובה אישור כי קיבל מהנאשם סכום של 250,000 ₪. אוחנה שנכח בדיון נשאל על ידי בית המשפט האם קיבל לידי את הסכום הנ"ל או כל סכום אחר מהנאשם, וטען כי לא קיבל דבר. עם זאת, אוחנה אישר בעדותו תחת אזהרה כי החתימה על המסמך היא חתימתו, והתקשה להסביר מדוע חתם על מסמך זה. ההסברים שניתנו אינם משכנעים, ונוספת לכך העובדה העולה מתוך פרוטוקול הדיון שהתקיים ביום 23.3.15 בפני

כב' הנשיאה דותן, שבו התייצב אוחנה ואמר כי קיבל מהנאשם את כל המגיע לו. על כן, מחמת הספק שעולה מתוך דבריו של אוחנה, אצא מתוך הנחה כי הסכום המופיע בקבלה הוחזר לאוהנה על ידי הנאשם. ב"כ הנאשם לא ביקש לקבוע כי הוחזר מלוא הסכום או כי הוחזר סכום הגדול מ- 250,000 ₪ וממילא לא הציג כל ראיה על כך. על כן אקבע כי הסכום שיכול והוחזר לאוהנה אינו עולה על 250,000 ₪.

23. הסכום שעל פי הנטען הוחזר לאוהנה עומד על מחצית מסכום הכספים שהתקבלו על ידי הנאשם באמצעות מעשי המרמה שביצע כלפיו. אין כל טענה כי הסכומים שקיבלו הנאשם וג'וודאת מרפאע הוחזרו לו. מצאתי כי במסגרת גזר הדין יש להורות על פיצוי מלוא נזקיהם של שני קורבנותיו של הנאשם, וכן יש להביא בחשבון, לצד הנזק הישיר, גם את הנזקים הלא ממוניים של הקורבנות.

24. אני ערה לכך כי סכומי הפיצוי שגזרתי על הנאשם ביחס לכל קורבן גבוהים ועולים על תקרת הפיצוי הקבועה בסעיף 77(א) לחוק העונשין בגין עבירה אחת שביצע הנאשם, עם זאת יש להזכיר כי הנאשם הורשע בעניינו של אוהנה בביצוע עבירה אחת בכתב האישום שצורף, ובמספר עבירות ניסיון לקבל דבר במרמה ושימוש במסמך מזויף בגין האישום השלישי, והורשע בעניינו של רפאע בריבוי עבירות קבלת דבר במרמה ומספר עבירות שימוש במסמך מזויף במסגרת אישום 1 ובעבירה נוספת של קבלת דבר במרמה במסגרת אישום 2.

25. לנוכח האמור לעיל מצאתי כי יש למקם את עונשו של הנאשם בחלקו האמצעי- עליון של מתחם העונש ההולם.

26. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 50 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

ב. 7 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירה לפי אחד הסעיפים הבאים: 384, 415, 418 או 420 לחוק העונשין התשל"ז-1977.

ג. פיצוי למתלון שמעון אוהנה בסך 260,000 ₪. הפיצוי ישולם ב- 26 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.4.17 וב- 1 בכל חודש עוקב.

ד. פיצוי למתלון חאג' רפאע בסך 380,000 ₪. הפיצוי ישולם ב- 38 תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 1.4.17 וב- 1 בכל חודש עוקב.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ז כסלו תשע"ז, 27 דצמבר 2016, במעמד הצדדים.